

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MIHALA BOBEKA [*MICHAL BOBEK*] SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 7. jūlijā¹

Lieta C-220/15

**Eiropas Komisija
pret**

Vācijas Federatīvo Republiku

Dalībvalsts pienākumu neizpilde — Preču brīva aprite — Direktīva 2007/23/EK —
Pirotehnisko izstrādājumu laišana tirgū — Jēdziena “laišana tirgū” definīcija — Uzrādīšanas procedūra
valsts iestādē attiecībā uz pirotehniskajiem izstrādājumiem ar CE marķējumu — Valsts iestādes
pilnvaras pārbaudīt un vajadzības gadījumā grozīt lietošanas pamācības

I – Ievads

1. Šajā lietā Eiropas Komisija ir iesniegusi prasību Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu, lūdzot atzīt, ka Vācijas Federatīvā Republika ir pārkāpusi Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. maija Direktīvas 2007/23/EK par pirotehnisko izstrādājumu laišanu tirgū² 6. panta 1. punktu.

2. Valsts tiesību normā, kura ir prasības par valsts pienākumu neizpildi priekšmets, ir paredzēts, ka ražotājiem un importētājiem ir jāuzrāda pirotehniskie izstrādājumi *Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung* (Federālā materiālu izpētes un pārbaudes iestāde, turpmāk tekstā – “BAM”), lai tiem piešķirtu identifikācijas numuru. Tajā ir arī paredzētas pilnvaras BAM pārbaudīt šo pirotehnisko izstrādājumu lietošanas pamācības un vajadzības gadījumā tās grozīt.

3. Šajā lietā ir vairāki slāņi. Aiz samērā tehniskā aspekta ir vēl viens, daudz vispārīgāks slānis, kuram ir plašāka nozīme: vai dalībvalstij var pārņemt to, ka, transponējot direktīvu valsts tiesību normās, tā nav “no jauna izvērtējusi” šīs direktīvas skaidro formulējumu, ja šis formulējums varētu šķist apšaubāms no šīs direktīvas vispārējā mērķa viedokļa?

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

4. Saskaņā ar Direktīvas 2007/23 1. panta 1. punktu “šajā direktīvā paredzēti noteikumi, kas nodrošina pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti iekšējā tirgū, vienlaicīgi nodrošinot augstu cilvēku veselības aizsardzības, sabiedrības drošības un aizsardzības un patērētāju drošības līmeni, kā arī ņemot vērā atbilstošos aspektus attiecībā uz vides aizsardzību”.

1 — Oriģinālvaloda – angļu.

2 — OV 2007, L 154, 1. lpp.

5. Direktīvas 2007/23 2. panta 2. punktā ir paredzēts, ka šajā direktīvā: ““laišana tirgū” ir konkrēta ražojuma pirmreizējā piedāvāšana Kopienas tirgū ar mērķi to izplatīt un/vai lietot vai nu par atlīdzību, vai bez maksas. Uguņošanas ierīces, kuras ražotājs ir izgatavojis izmantošanai paša vajadzībām un ko dalībvalsts apstiprinājusi lietošanai tās teritorijā, neuzskata par laistām tirgū”.

6. Direktīvas 2007/23 6. pantā “Brīva aprīte” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē tādu pirotehnisko izstrādājumu laišanu tirgū, kas atbilst šīs direktīvas prasībām.

2. Šīs direktīvas nosacījumi neizslēdz dalībvalsts pasākumus sabiedrības drošības vai drošuma, vai sabiedriskās kārtības, vai vides aizsardzības interesēs aizliegt vai ierobežot 2. un 3. klases uguņošanas ierīču, skatuves pirotehnisko izstrādājumu un citu pirotehnisko izstrādājumu turēšanu īpašumā, izmantošanu un/vai pārdošanu plašai sabiedrībai.

[..]”

7. Direktīvas 2007/23 14. pantā “Tirgus uzraudzība” ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka pirotehniskos izstrādājumus laiž tirgū tikai tad, ja tie ir pareizi uzglabāti un izmantoti paredzētajam nolūkam un neapdraud cilvēku veselību un drošību.

2. Dalībvalstis regulāri veic pirotehnisko izstrādājumu pārbaudes ieviešanas brīdī Kopienas teritorijā un uzglabāšanas un ražošanas vietās.

[..]

4. Dalībvalstis organizē un veic atbilstošu tirgū laisto ražojumu uzraudzību, pievēršot pienācīgu uzmanību ražojumu ar CE marķējumu atbilstības pieņemumam.

[..]

6. Ja dalībvalsts pārliecinās, ka pirotehniskais izstrādājums, kam ir CE marķējums, kā arī EK atbilstības deklarācija, un kas tiek izmantots saskaņā ar paredzēto nolūku, var apdraudēt cilvēku veselību un drošību, tā veic attiecīgus pagaidu pasākumus, lai izņemtu šādu izstrādājumu no tirgus, aizliegtu tā laišanu tirgū vai ierobežotu brīvu aprīti. Dalībvalsts par to informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

[..]”

B – Vācijas tiesības

8. Likuma par sprāgstvielām pirmo izpildes noteikumu³ (*Erste Verordnung zum Sprengstoffgesetz*, turpmāk tekstā – “*1. SprengV*”)⁴ 6. pantā ir paredzēts:

“4. Ražotājam vai importētājam ir jāuzrāda pirotehniskie izstrādājumi [BAM], pirms tie pirmoreiz tiek izmantoti Likuma piemērošanas jomā. Uzrādīšanas paziņojumam ir jāpievieno

3 — Likums par sprāgstvielām tā redakcijā, kas publicēta 2002. gada 10. septembrī (*BGBI. I*, 3518. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 2013. gada 7. augusta likuma 4. panta 67. punktu (*BGBI. I*, 3154. lpp.; turpmāk tekstā – “*SprengG*”).

4 — Redakcijā, kas publicēta 1991. gada 31. janvārī (*BGBI. I*, 169. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 2013. gada 25. jūlija likuma 20. pantu (*BGBI. I*, 2749. lpp.).

[..]

2. pirotehnisko izstrādājumu lietošanas pamācības saskaņā ar Direktīvas 2007/23 I pielikuma 3. punkta h) apakšpunktu.

[BAM] uzrādīšanas pierādīšanas nolūkos piešķir identifikācijas numuru. Identifikācijas numuram ir jābūt iekļautam lietošanas pamācībā. Lai novērstu darbinieku un trešo personu dzīvības un veselības apdraudējumu, kā arī īpašuma apdraudējumu, [BAM] var grozīt ražotāja apstiprinātās lietošanas pamācības, iekļaujot tajās ierobežojumus vai papildinājumus; ir atļauts iekļaut arī vēlāk ierobežojumus vai papildinājumus. Gadījumā, ja identifikācijas numurs ir iekļauts sarakstos saskaņā ar 13. panta 1. punkta 3. apakšpunktu, ceturtais teikums neattiecas uz transportlīdzekļu pirotehniskajiem izstrādājumiem vai 1. un 4. klases uguņošanas ierīcēm.”

9. BAM 2014. gada 11. marta izņēmuma kārtā piešķirtā atļauja par pirotehnisko izstrādājumu marķēšanu⁵ bija *ex officio* vispārēja atkāpe no nosacījumiem par marķēšanas pienākumu saskaņā ar 1. SprengV 14. panta 1. punktu, skatītā kopā ar 1. SprengV 6. panta 4. punktu. Saskaņā ar šo atkāpi, “pretēji 1. SprengV 6. panta 4. punkta trešajam teikumam, pirotehnisko izstrādājumu lietošanas pamācībās nav jāiekļauj identifikācijas numurs Direktīvas 2007/23 izpratnē”.

III – Pirmstiesas procedūra

10. 2011. gadā Direktīvas 2007/23 piemērošanas pārbaudes gaitā Komisija konstatēja, ka Vācijā pastāv uzrādīšanas procedūra. Pēc sarakstes atbilstoši ES Pilotprocedūrai (3631/12/ENTR) Komisija 2013. gada 25. janvārī nosūtīja brīdinājuma vēstuli Vācijas Federatīvajai Republikai.

11. Brīdinājuma vēstulē Komisija atzīmēja, ka 1. SprengV 6. panta 4. punkts nav saderīgs ar Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktu galvenokārt divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, saskaņā ar 1. SprengV 6. panta 4. punktu ražotājiem un importētājiem ir jāuzrāda pirotehniskie izstrādājumi BAM, lai tiem piešķirtu identifikācijas numuru un iekļautu šo numuru lietošanas pamācībās. Otrkārt, BAM bija piešķirtas pilnvaras pārbaudīt šādu pirotehnisko izstrādājumu lietošanas pamācības un vajadzības gadījumā tās grozīt. Komisija uzskata, ka šīs prasības pārsniedz to, kas noteikts Direktīvā 2007/23. Tādējādi tās nepieļaujami ierobežo to pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti, kuriem ir jau veikta atbilstības novērtējuma procedūra citā dalībvalstī.

12. 2013. gada 21. marta atbildes vēstulē Vācijas Federatīvā Republika apstrīdēja Direktīvas 2007/23 pārkāpuma esamību.

13. Ar 2014. gada 23. janvāra vēstuli Komisija izdeva argumentētu atzinumu Vācijas Federatīvajai Republikai par to, ka tā nav izpildījusi Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā paredzētos pienākumus iepriekš minēto iemeslu dēļ. Vācijas Federatīvā Republika atbildēja ar 2014. gada 20. marta un 2. aprīļa vēstulēm. Savā atbildē Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka saskaņā ar 2014. gada 11. martā BAM ieviesto atkāpi pienākums iekļaut lietošanas pamācībās BAM piešķirto identifikācijas numuru nav piemērojams no 2014. gada 27. marta. Savā prasības pieteikumā Komisija ir ņēmusi vērā šos grozījumus, tomēr tā uzskata, ka tie nenovērš citus Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punkta pārkāpumus, kuri ir izklāstīti argumentētajā atzinumā. Tādēļ Komisija nolēma celt šo prasību saskaņā ar LESD 258. pantu.

5 — *Bekanntmachung, Ausnahmewilligung Nr. 2-0615/14 zur Kennzeichnung von pyrotechnischen Gegenständen*, publicēts *Federālajā Vēstnesī AT*, B6, 1. lpp., 2014. gada 27. marts).

IV – Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

14. Savā 2015. gada 12. maija prasības pieteikumā Komisija lūdz Tiesu:

- atzīt, ka, papildus direktīvas prasībām paredzot, ka, kaut arī iepriekš ir novērtēta pirotehnisko izstrādājumu atbilstība, i) pirms to laišanas tirgū ir jāveic *1. SprengV* 6. panta 4. punktā paredzētā procedūra un ii) ka *BAM* ir pilnvarota atbilstoši *1. SprengV* 6. panta 4. punkta piektajam teikumam pārbaudīt visu pirotehnisko izstrādājumu lietošanas pamācības un – vajadzības gadījumā – tās grozīt, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai paredzēti Direktīvas 2007/23/EK 6. panta 1. punktā, un
- piespriest Vācijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15. Vācijas prasījumi Tiesai ir šādi:

- noraidīt Komisijas prasību un
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16. Rakstveida apsvērumus iesniedza Komisija un Vācijas Federatīvā Republika. 2016. gada 27. aprīļa tiesas sēdē abas šīs lietas dalībnieces sniedza arī mutvārdu apsvērumus.

V – Analīze

A – *Par apgalvojumu, ka, iespējams, nav izpildīts Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punkts, un jēdzienu “laišana tirgū”*

1) Par šīs prasības priekšmetu

17. Šī lieta ir prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi saskaņā ar LESD 258. pantu. Šim apstāklim ir būtiska nozīme saistībā ar prasību un no tās izrietošajai tiesvedībai izvirzītajām prasībām. Trīs no šīm prasībām tiks izklāstītas šīs sadaļas ievadā.

18. Pirmkārt, no Tiesas Reglamenta 120. panta c) punkta un ar to saistītās judikatūras⁶ izriet, ka Komisijas prasības pieteikumā, kas iesniegts saskaņā ar LESD 258. pantu, skaidri un precīzi ir jānorāda prasības pamatošanai izvirzītie pamati, lai atbildētāja varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Tiesa varētu veikt pārbaudi. Galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz kuriem ir balstīta prasība par pienākumu neizpildi, ir jānorāda loģiski un saprotami gan prasības pieteikumā, gan tajā ietvertajos prasījumos, lai izvairītos no tā, ka Tiesa lemj *ultra petita* vai arī nelemj par kādu iebildumu⁷.

19. Tādējādi LESD 258. pantā paredzētās procedūras kontekstā prasītājam ir dubults pienākums. Pirmkārt, ir skaidri jāidentificē atbilstošās Savienības tiesību normas, uz kurām tas pamatojas. Otrkārt, ir jākonstatē apstākļi, kuri pamato konkrētās Savienības tiesību normas vai normu neievērošanu.

6 — Spriedums, 2014. gada 22. oktobris, Komisija/Nīderlande (C-252/13, EU:C:2014:2312, 33. un 34. punkts un tajos minētā judikatūra).

7 — Šajā ziņā skat. spriedumus, 2015. gada 16. septembris, Komisija/Slovākija (C-361/13, EU:C:2015:601, 21. punkts un tajā minētā judikatūra) un 2007. gada 18. jūlijs, Komisija/Spānija (C-501/04, EU:C:2007:431, 24.–27. punkts).

20. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka šis Komisijas prasības pieteikums ir pamatots tikai un vienīgi ar Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktu. Komisija nav minējusi citu šajā direktīvā paredzētu pienākumu neizpildi. Tā nav arī apgalvojusi, ka Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi savus pienākumus, kas tai paredzēti Līguma noteikumos par preču brīvu apriti. Ņemot vērā prasības apjomu, kā Komisija to ir formulējusi, turpmākā analīze būs vērtējums tikai par to, ka, iespējams, nav ievērota konkrēta Direktīvas 2007/23 tiesību norma, proti, 6. panta 1. punkts.

21. Otrkārt, Komisijas prasība ir pamatota ar apsvērumu, ka šajā lietā attiecīgā Vācijas tiesību norma tiek piemērota tiem pirotehniskajiem izstrādājumiem, kuriem jau ir veikta atbilstības novērtējuma procedūra atbilstoši Direktīvas 2007/23 noteikumiem. Komisija apgalvo, ka *1. SprengV* 6. panta 4. punktā paredzētais regulējums ierobežo to pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti, kuriem jau ir piešķirts CE marķējums, un tādēļ ir pretrunā Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktam. Komisija neizvirza vai nesniedz turpmākus argumentus par apstrīdētās valsts tiesību normas sekām, kādas tai varētu būt attiecībā uz tiem pirotehniskajiem izstrādājumiem, kuriem vēl nav veikta atbilstības novērtējuma procedūra atbilstoši direktīvai.

22. Treškārt, ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Direktīvu 2013/29/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū⁸ Direktīva 2007/23 tika atcelta no 2015. gada 1. jūlija. Tomēr, kā to pareizi ir norādījuši Vācijas Federatīvā Republika, šī tiesvedība attiecas tikai uz iespējamo Direktīvas 2007/23 pārkāpumu, un tādēļ tai nav nekādas nozīmes attiecībā uz situāciju saskaņā ar Direktīvu 2013/29.

2) Par Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punkta nozīmi

23. Kā tas izriet no iepriekš minētajiem trim punktiem, ņemot vērā Komisijas Tiesā iesniegtās prasības formulējumu, daudz ir atkarīgs no Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā minētā konkrētā jēdziena “laišana tirgū” interpretācijas.

24. Komisijas prasības pieteikums saistībā ar tās pirmo prasījumu (uzrādīšanas procedūra saskaņā ar *1. SprengV* 6. panta 4. punktu) un tās otro prasījumu (*BAM* pilnvaras pārbaudīt lietošanas pamācības un vajadzības gadījumā tās grozīt atbilstoši *1. SprengV* 6. panta 4. punkta piektajam teikumam) apstiprina, ka attiecīgā Vācijas tiesību norma šajā lietā tiek piemērota pirotehniskajiem izstrādājumiem, kuriem jau ir veikta atbilstības novērtējuma procedūra atbilstoši Direktīvas 2007/23 noteikumiem. Komisija uzskata, ka tas ir pretrunā Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktam, ciktāl tas ierobežo to pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti, kuri jau atbilst direktīvas prasībām.

25. Vācijas Federatīvā Republika apstrīd Komisijas prasījumus. Tā apgalvo, ka Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punkts attiecas tikai uz “laišanu tirgū” šīs direktīvas 2. panta 2. punktā minētās definīcijas izpratnē, kurā ir atsauce uz “*pirmreizēju* piedāvāšanu ES tirgū”. Vācija uzskata, ka tas nozīmē, ka, tiklīdz pirotehniskie izstrādājumi ir pieejami ES tirgū, 6. panta 1. punkts vairs nav piemērojams. Iespējams, uz visiem turpmākajiem brīvas aprites šķēršļiem varētu attiekties vispārīgie Līguma noteikumi par preču brīvu apriti. Tomēr, tā kā Komisija savu prasības pieteikumu ir pamatojusi tikai ar Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktu, šajā tiesvedībā iespējamais LESD 34. panta pārkāpums nav jāvērtē.

26. Manuprāt, šīs lietas kodols ir Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā dalībvalstīm paredzētie tiesiskie pienākumi. Ir iespējamās divas pieejas to interpretācijā: a) gramatiskā vai b) teleoloģiskā. Es secīgi izvērtēšu šīs abas pieejas.

8 — OV 2013, L 178, 27. lpp.

a) Par gramatisko interpretāciju

27. Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē tādu pirotehnisko izstrādājumu *laišanu tirgū*, kas atbilst šīs direktīvas prasībām”⁹. Šajā direktīvā jēdziens “laišana tirgū” ir skaidri un konkrēti definēts Direktīvas 2007/23 2. panta 2. punktā. Šādi direktīva paredz jēdziena “laišana tirgū” normatīvu definīciju, nosakot, ka tā ir “konkrēta ražojuma *pirmreizēja* piedāvāšana *Kopienas tirgū* ar mērķi to izplatīt un/vai lietot vai nu par atlīdzību, vai bez maksas”¹⁰.

28. Šai definīcijai, jo īpaši atsaucei uz “pirmreizēju” piedāvāšanu, ir vienāds saturs arī šīs direktīvas dažādajās valodu versijās¹¹. Tādēļ teksta interpretācija, tostarp tā salīdzinājums, no valodnieciskās perspektīvas nepieļauj nekādas šaubas par šīs tiesību normas piemērojamību¹².

b) Par teleoloģisko interpretāciju

29. Neņemot vērā tā formulējumu, var tikt izvirzīti vairāki apsvērumi, lai pamatoti atbalstītu viedokli par to, ka Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā minētajam jēdzienam “laišana tirgū” vajadzētu aptvert, neņemot vērā savu tekstu, ne tikai “pirmreizēju” piedāvāšanu ES tirgū, bet arī visu turpmāko piedāvāšanu dalībvalstu tirgū(-os), kā to uzskata Komisija.

30. Pirmkārt, varētu pieņemt, kā tas izriet no tā nosaukuma, ka 6. pants tika paredzēts kā brīvas aprites klauzula. Otrkārt, kā tas izriet no Direktīvas 2007/23 1. panta un tās preambulas 2., 13. un 19. apsvēruma, šīs direktīvas mērķis ir veicināt pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti. Treškārt, iespējams, ka Direktīvas 2007/23 uzbūve un sistēma atbilst saskaņošanas direktīvas uzbūvei un sistēmai, ievērojot principus, kas paredzēti Padomes 1985. gada 7. maija Rezolūcijā par jaunu pieeju tehniskajai saskaņošanai un standartiem¹³, kuru pamatā ir preču brīvas aprites princips.

3) Par teleoloģiskās interpretācijas robežām

31. Īsumā šīs lietas būtība ir šāda: saskaņā ar Savienības tiesību prasībām Savienības tiesību normas tekstā īpaši skaidri ir paredzēts X. Komisija vērsās Tiesā un lūdza atzīt, ka Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumu, kāds tai izriet no Līguma, jo tā nav interpretējusi šo tiesību normu pretēji tās skaidrajam formulējumam, bet, ņemot vērā direktīvas vispārējo garu, tā lai tās nozīme būtu Y (vai drīzāk X un Y vai pat Z), kā arī nav pieņēmusi atbilstošus valsts tiesību aktus.

32. Es uzskatu, ka vairāku iemeslu dēļ, kurus es izklāstīšu turpmāk šajā sadaļā, šāds apgalvojums ir ļoti problemātisks, lai neteiktu vairāk. Komisijas prasība ir jānoraida. Šajā ziņā ir jāizceļ trīs iemesli: juridiskās interpretācijas robežas, pilnvaru nodalīšana un tiesiskuma un tiesiskās noteiktības principi.

9 — Mans izcēlums.

10 — Mans izcēlums.

11 — Piemēram, franču valodā: “première mise à disposition, sur le marché communautaire”, vācu valodā: “[...] erstmalige Bereitstellung eines bestimmten Produkts [...] auf dem Gemeinschaftsmarkt”; spāņu valodā: “primera puesta a disposición en el mercado comunitario”; itāļu valodā: “la prima messa a disposizione sul mercato comunitario di un prodotto”; čehu valodā: “první předání jednotlivého výrobku k dispozici na trh Společenství” un holandiešu valodā “het voor de eerste keer in de handel van de Gemeenschap beschikbaar stellen”.

12 — Par citu situāciju saistībā ar atšķirīgām valodu versijām skat. spriedumu, 2004. gada 14. septembris, Komisija/Itālija (C-385/02, EU:C:2004:522, 34. punkts.).

13 — OV 1985, C 136, 1. lpp., minēta Direktīvas 2007/23 preambulas 8. apsvērumā.

33. Pirmkārt, juridiskā interpretācija atšķirībā no likumdošanas procesa ir ierobežota. Protams, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi¹⁴. Turklāt, ja Savienības tiesību norma var tikt dažādi interpretēta, priekšroka ir dodama tai interpretācijai, kas saglabā tās lietderīgo iedarbību¹⁵. Līdz ar to, nosakot to jēdzienu nozīmi un piemērojamību, kuri nav definēti Savienības tiesībās, svarīgi ir sekundāro tiesību aktu normu mērķi un vispārīgais konteksts¹⁶.

34. Tomēr atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai tiesību interpretācijas nosacījums ir tāds, ka pašu tiesību normas tekstu ir *iespējams* interpretēt dažādi zināmas teksta neskaidrības un nenoteiktības dēļ.

35. Protams, interpretācijas neskaidrība nav bipolāra. Tiesību norma nav vai nu pavisam skaidra, vai pavisam neskaidra: pastāv mainīga skala. Neskaidrībai ir vairākas pakāpes. Tieši šādā neskaidrību skalā tradicionālās interpretācijas metodes (teksta, konteksta, mērķa) papildina viena otru. Jo teksts ir neskaidrāks, jo lielāka ir vajadzība paļauties uz kontekstu un/vai mērķi. Savukārt, jo teksts ir konkrētāks un skaidrāks, jo kopumā ir mazāka vajadzība interpretēt kontekstu un mērķi.

36. Šajā lietā Direktīvas 2007/23 2. panta 2. punktā ir paredzēta konkrēta un nepārprotama jēdziena “laišana tirgū” normatīva definīcija, proti, tā ir “pirmreizēja piedāvāšana Kopienas tirgū”. Kā jau ir minēts, tas pats attiecas arī uz šīs direktīvas 2. panta 2. punkta versijām citās valodās. Tādēļ nav šaubu par minētās tiesību normas nozīmi, kura būtu jānoskaidro, ņemot vērā tiesību normas kontekstu un/vai mērķi.

37. Pārējie šīs definīcijas elementi, kas attiecas uz “laišanas tirgū” mērķi un izņēmumu pirotehniskajiem izstrādājumiem, kuri ir izgatavoti izmantošanai paša vajadzībām, neietekmē apstākli, ka Direktīvas 2007/23 2. panta 2. punkts attiecas uz konkrētu notikumu, kas atbilst brīdim, kad izstrādājums pirmoreiz tika piedāvāts ES tirgū¹⁷, kā tas ir apstiprināts direktīvas preambulas 8. apsvērumā.

38. Tādējādi saskaņā ar judikatūru, ja Savienības tiesību akta norma ir formulēta skaidri un precīzi, Tiesa nedrīkst izdarīt interpretāciju, “ar kuru tiktu labota šī tiesību norma un tādējādi paplašināti dalībvalstīm ar to uzliktie pienākumi”¹⁸. Attiecīgās tiesību normas interpretācija, “ņemot vērā kontekstu”, ir ierobežota, ja šīs pašas tiesību normas teksts ir formulēts nepārprotami¹⁹. Citiem vārdiem sakot, skaidrs tiesību normas formulējums ir interpretācijas centienu ārējā robeža, kuru Tiesa ir pati noteikusi, aizliedzot interpretāciju *contra legem*²⁰.

14 — Šajā ziņā, piemēram, skat. spriedumu, 2014. gada 10. septembris, *Holger Forstmann Transporte* (C-152/13, EU:C:2014:2184, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

15 — Tostarp skat. spriedumus, 2014. gada 10. septembris, *Holger Forstmann Transporte* (C-152/13, EU:C:2014:2184, 26. punkts), 2010. gada 7. oktobris, *Lassal* (C-162/09, EU:C:2010:592, 51. punkts) un 2000. gada 15. jūnijs, Komisija/Vācija (C-348/97, EU:C:2000:317, 53. punkts).

16 — Šajā ziņā, piemēram, skat. spriedumus, 1988. gada 27. janvāris, Dānija/Komisija (348/85, EU:C:1988:34, 9. punkts) un 2005. gada 10. marts, *easyCar* (C-336/03, EU:C:2005:150, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

17 — Laika elements tiek izcelts Tiesas judikatūrā par citā sekundārajā tiesību aktā paredzētas tādas pašas definīcijas interpretēšanu. Skat. spriedumu, 2014. gada 3. aprīlis, *Rätzke* (C-319/13, EU:C:2014:210, 34. un nākamie punkti).

18 — Spriedumi, 2010. gada 15. jūlijs, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-582/08, EU:C:2010:429, 51. punkts), 2014. gada 5. jūnijs, Komisija/Bulgārija Karaliste (C-198/12, EU:C:2014:1316, 35. punkts) un ģenerālvokāta N. Jēskina [N. Jääskinen] secinājumi šajā lietā (C-198/12, EU:C:2013:739, 46. punkts). Šajā ziņā skat. arī spriedumu, 2008. gada 22. decembris, *Les Vergers du Vieux Tauves* (C-48/07, EU:C:2008:758, 44. punkts). Šādas “korigējošas interpretācijas” aizliegums, protams, netiek piemērots, ja attiecīgās tiesību normas nozīme nav skaidra. Skat. spriedumu, 2012. gada 8. marts, Komisija/Portugāle (C-524/10, EU:C:2012:129, 56. un nākamie punkti) un ģenerālvokātes J. Kokotes [J. Kokott] secinājumus lietā Komisija/Portugāle (C-524/10, EU:C:2011:613, 56. un nākamie punkti).

19 — Šajā ziņā skat. spriedumus, 2005. gada 8. decembris, *ECB/Vācija* (C-220/03, EU:C:2005:748, 31. punkts) un 2008. gada 28. februāris, *Carboni e derivati* (C-263/06, EU:C:2008:128, 48. punkts). Skat. arī manus secinājumus lietā Komisija/Apvienotā Karaliste (C-304/15, EU:C:2016:479, 44. punkts).

20 — Šajā ziņā skat. spriedumus, 1994. gada 14. jūlijs, *Faccini Dori* (C-91/92, EU:C:1994:292, 24. punkts) un 2010. gada 15. jūlijs, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-582/08, EU:C:2010:429, 33. punkts).

39. Šie interpretācijas ierobežojumi ir cieši saistīti ar iepriekš minēto otro elementu, tas ir, pilnvaru nodalīšanu (vai Savienības kontekstā – drīzāk ar institucionālo līdzsvaru). Tiesa ir noteikusi, ka tai “nepiekrīt aizstāt Kopienu likumdevēju un interpretēt tiesību normu pretēji tās burtiskajai redakcijai”, uzsverot, ka “Komisijai ir jāiesniedz priekšlikumi par atbilstošiem grozījumiem tiesiskajā regulējumā šajā ziņā”²¹.

40. Treškārt, pastāvīgajā judikatūrā par tiesiskuma un tiesiskās noteiktības principu ir noteikts, ka Savienības tiesiskajam regulējumam jāļauj ieinteresētajām personām precīzi zināt tām noteikto pienākumu apjomu²². Saskaņā ar tiesiskās noteiktības principu Savienības tiesību aktiem ir jābūt skaidriem un to piemērošanai ir jābūt paredzamai²³, kas tostarp ietver to, ka “noteikumiem jābūt skaidriem un precīziem un to sekām jābūt paredzamām”²⁴.

41. Protams, es atzīstu, ka dalībvalsts nav privātpersona, proti, fiziska vai (privāta) juridiska persona. Tādējādi es saprotu, ka Tiesas judikatūrā noteiktie tiesiskās noteiktības kritēriji attiecībā uz privātpersonām nav pilnībā piemērojami tiesvedībā par dalībvalstu pienākumu neizpildi²⁵.

42. No otras puses, vai apstākļi, ka tiesvedība par pienākumu neizpildi pēc sava rakstura ir “institucionāls” strīds tikai Komisijas un/vai dalībvalstu starpā, nozīmē, ka netiek piemēroti pat “atsevišķi” tiesiskās noteiktības vai tiesiskuma elementi?²⁶ Vai normatīvām tiesībām apstrīdēt (konstatēšanas procedūrā atbilstoši LESD 258. pantam) un pēc tam, iespējams, pieņemt sankcijas (saskaņā ar LESD 260. pantu), pamatojoties tikai uz skaidri formulētu tiesisko pienākumu, nebūtu jābūt vispārēji piemērojām attiecībā uz jebkādu valsts varas īstenošanu, it īpaši tiesiskā Savienībā²⁷?

43. Šajā lietā daudz ir diskutēts par kontekstu, kādā tika pieņemta Direktīva 2007/23, it īpaši, lai interpretācijas nolūkos neņemtu vērā 6. panta 1. punkta skaidro formulējumu. Tomēr kontekstuālie apsvērumi un minētās analogijas ar vairākiem citiem Savienības tiesību instrumentiem tieši padara 6. panta 1. punktu mazāk skaidru un neviēš noteiktību interpretācijas ziņā.

44. Kā Eiropas likumdevējs pats ir atzinis, jēdzieniem un definīcijām, kas ir izmantotas saskaņošanas tiesiskajā regulējumā par preču brīvu apriti, trūka konsekvences laikā, kad tika izstrādāta un pieņemta Direktīva 2007/23. Proti, pēc tam pieņemtajā Lēmumā Nr. 768/2008/EK²⁸ ir tieši regulēts šis jautājums, paredzot, ka “iepriekš tiesību aktos par preču brīvu apriti tika izmantots tādu terminu kopums, no kuriem visi nebija definēti, tādēļ bija nepieciešamas skaidrojošas un interpretējošas pamatnostādnes. Ja tika izmantotas juridiskas definīcijas, to formulējums un dažkārt arī saturs zināmā mērā atšķiras, tādēļ rodas grūtības tās interpretēt un pareizi piemērot [...]”²⁹. Lai novērstu šo trūkumu, ar šo lēmumu tika noteiktas jaunas pamatjēdzienu definīcijas, kuras tika iekļautas turpmākajos sekundārajos tiesību aktos, no kuriem viens ir jaunā Direktīva 2013/29³⁰.

21 — Spriedums, 2000. gada 23. marts, *Met-Trans un Saggol* (C-310/98 un C-406/98, EU:C:2000:154, 32. punkts).

22 — Šajā ziņā skat., piemēram, spriedumu, 1981. gada 9. jūlijs, *Gondrand un Garancini* (169/90, EU:C:1981:171, 17. punkts).

23 — Piemēram, skat. spriedumu, 2015. gada 9. jūlijs, *Salomie un Oltean* (C-183/14, EU:C:2015:454, 31. punkts).

24 — Piemēram, skat. spriedumu, 2015. gada 11. jūnijs, *Berlington Hungary* u.c. (C-98/14, EU:C:2015:386, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 — Tostarp skat. ģenerāladvokāta A. Ticano [A. Tizzano] secinājumus lietā Komisija/Vācija (C-316/99, EU:C:2001:38, 12. un 13. punkts) un ģenerāladvokātes J. Kokotes secinājumus lietā Komisija/Itālija (C-385/02, EU:C:2004:276, 47. un nākamie punkti).

26 — Skat. spriedumu, 2010. gada 15. jūlijs, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-582/08, EU:C:2010:429, 50. punkts), kurā saistībā ar tiesvedību par pienākumu neizpildi Tiesa ir noteikusi, ka, pat ja, “protams, šī judikatūra attiecas uz attiecībām starp privātpersonām un publiskās varas iestādī [...], šī judikatūra ir arī atbilstīga saistībā ar direktīvas transponēšanu nodokļu jomā”. Skat. arī ģenerāladvokāta N. Jēskinena secinājumus lietā Komisija/Apvienotā Karaliste (C-582/08, EU:C:2010:286, 64. punkts).

27 — Tostarp skat. spriedumus, 1986. gada 23. aprīlis, *Les Verts/Parlaments* (294/83, EU:C:1986:166, 23. punkts) un 2015. gada 6. oktobris, *Schrems* (C-362/14, EU:C:2015:650, 60. punkts).

28 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmums Nr. 768/2008/EK par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 93/465/EEK (OV 2008, L 218, 82. lpp.).

29 — Preambulas 16. apsvērumi.

30 — Direktīvā 2013/29 izdarītie terminoloģiskie grozījumi atbilst šiem jaunajiem jēdzieniem un definīcijām. Šajā ziņā skat. Direktīvas 2013/29 preambulas 3. apsvērumu. It īpaši ir ieviests jēdziens “darīt pieejamu tirgū”. Tagad Direktīvas 2013/29 4. panta 1. punktā paredzētā “brīvas aprites klauzula” attiecas uz jēdzienu “darīt pieejamu” tirgū, kas arī ir atspoguļots direktīvas nosaukumā.

45. Direktīvā 2013/29 minētie jaunie jēdzieni un definīcijas galvenokārt skar jēdzienu “laist tirgū”, kā arī paredz jaunu jēdzienu “darīt pieejamu tirgū”³¹. Ņemot vērā nozīmīgos terminoloģijas grozījumus, kas tika veikti, lai pielāgotu sekundāro tiesisko regulējumu Lēmumā 768/2008 paredzētajam jaunajam terminoloģijas ietvaram, nevar apstiprināt Komisijas apgalvojumu par to, ka definīcijas un pienākumi saskaņā ar Direktīvā 2007/23 paredzēto brīvas aprites klauzulu atbilst tiem, kas paredzēti Direktīvā 2013/29.

46. Terminoloģiju, kas apstiprināta ar vēlāk pieņemtu tiesību aktu, nevar izmantot, lai interpretētu agrāk pieņemtu tiesību aktu, kurā acīmredzami ir izmantota atšķirīga terminoloģija³². Faktiski ticami varētu izdarīt pretēju secinājumu tam, kuru ir izvirzījusi Komisija: apstākļi, ka jaunajā Direktīvā 2013/29 ir izmantota atšķirīga, iespējams, atbilstošāka terminoloģija nekā tās priekštece, Direktīva 2007/23 varētu arī nozīmēt to, ka šādi tiek atzīts, ka šajās direktīvās ir izmantota atšķirīga terminoloģija un tā ir apzināti izlabota vēlāk pieņemtajā tiesību aktā. To formulējot bez aplinkiem – ja iepriekšējās tiesību normas piemērošanas joma bija tik nepārprotama un skaidra, kāpēc tā bija jāpārformulē?

47. Turklāt no citiem Direktīvas 2007/23 noteikumiem izriet, ka pastāv atšķirība starp “laišanu tirgū”, saprotot ar to pirmreizēju piedāvāšanu Savienības tirgū, un pirotehnisko izstrādājumu turpmāku brīvu apriti. Piemēram, Direktīvas 2007/23 14. pantā (kas attiecas uz tirgus uzraudzību) ir paredzēti atšķirīgi uzraudzības pasākumi attiecībā uz tiem izstrādājumiem, kuri tiks laisti tirgū, un tiem, kuri jau ir laisti tirgū.

48. Ņemot vērā nesaskaņoto terminoloģiju, kā arī nozares, uz kuru attiecas Direktīva 2007/23, specifiskumu, ir sarežģīti izdarīt secinājumus, pamatojoties uz analogijām ar citām saskaņošanas direktīvām citās nozarēs un Tiesas judikatūru par tām.

49. Pirmkārt, vairāki Tiesas spriedumi, uz kuriem Komisija atsauca, pamatojot savu prasības pieteikumu, attiecas uz Līguma noteikumiem par brīvu preču apriti³³. Tādēļ Tiesas judikatūra šajās lietās nav *per se* piemērojama attiecīgā sekundārā tiesību akta noteikumu interpretācijai šajā lietā. Pārējā Komisijas izvirzītā judikatūra, kā arī citas lietas par brīvas aprites klauzulām saskaņošanas direktīvās attiecas vai nu uz tiesību aktiem, kuros nav ietverta konkrēta jēdziena “laist tirgū” definīcija, vai – kuri ietver brīvas aprites klauzulu, kas ir formulēta plašāk, tā, lai nepārprotami ietvertu “brīvu apriti”, laišanu tirgū dalībvalstu teritorijā vai pasākumus, kas seko “laišanai tirgū”, proti, “nodošanu ekspluatācijā” vai “lietošanu”³⁴.

50. Otrkārt, 6. panta 1. punkts ir Direktīvas 2007/23 sastāvdaļa. Šī direktīva attiecas uz pirotehniskajiem izstrādājumiem, kuriem ir raksturīga bīstamība. Konkrētās šaubas par sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību vai drošumu, vai vides aizsardzību šajā jutīgajā jomā, kā to ir atzinusi Komisija, ir iemesls tam, ka svarīgas kompetences ir paredzētas dalībvalstīm. Tas ir atspoguļots šīs direktīvas 6. panta 2. punktā noteiktajā pilnvaru sadalījumā, ar kuru saskaņā dalībvalstis var aizliegt vai ierobežot noteiktu klašu pirotehnisko izstrādājumu pārdošanu, izmantošanu un turēšanu īpašumā³⁵.

31 — Šī pieejas maiņa ir izskaidrota Komisijas 2016. gada 6. aprīļa paziņojumā, kurš ietver “Zilās grāmatas par ES normu piemērošanu produktiem” jaunāko redakciju, C(2016) 1958, galīgā redakcija.

32 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2005. gada 14. jūlijs, Komisija/Spānija (C-135/03, EU:C:2005:457, 38. punkts).

33 — It īpaši spriedumi, 2012. gada 12. jūlijs, *Fra.bo* (C-171/11, EU:C:2012:453), 2005. gada 10. novembris, Komisija/Portugāle (C-432/03, EU:C:2005:669), 2007. gada 15. marts, Komisija/Somija (C-54/05, EU:C:2007:168) un 1983. gada 8. februāris, Komisija/Apvienotā Karaliste (124/81, EU:C:1983:30).

34 — Piemēram, skat. Komisijas minēto spriedumu, 2014. gada 16. oktobris, Komisija/Vācija (C-100/13, EU:C:2014:2293), vai spriedumus, 2003. gada 8. maijs, *ATRAL* (C-14/02, EU:C:2003:265) un 2009. gada 30. aprīlis, *Lidl Magyarorszá*g (C-132/08, EU:C:2009:281).

35 — Skat. Direktīvas 2007/23 preambulas 10. apsvērumu.

4) Secinājumi (un pēcvārds)

51. Ņemot vērā visus izklāstītos iemeslus, es uzskatu, ka Vācijas Federatīvajai Republikai nevar pārņemt, ka tā ir pieņēmusi un atstāj spēkā valsts tiesību normas, kuras atbilst Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punkta skaidrajam formulējumam, pat ja tas, iespējams, ir pretrunā direktīvas vispārējam garam un mērķim³⁶.

52. Šajā lietā Komisijas prasība ir balstīta vienīgi uz 1. *SprengV* 6. panta 4. punkta piemērošanu pirotehniskajiem izstrādājumiem, kuriem jau ir veikta atbilstības novērtējuma procedūra un kuri līdz ar to jau ir laisti tirgū. Ņemot vērā šo apstākļi un iepriekš minētos apsvērumus par Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punkta piemērošanas jomu, es neuzskatu, ka būtu atbilstoši atzīt, ka Vācijas regulējumā noteiktais uzrādīšanas pienākums un *BAM* pilnvaras pārbaudīt un grozīt lietošanas instrukcijas aizliegta, ierobežotu vai kavētu pirotehnisko izstrādājumu laišanu tirgū direktīvas 6. panta 1. punkta izpratnē.

53. Tādēļ es ierosinu Komisijas celto prasību noraidīt.

54. Tomēr papildus būtu jāmin trīs apstākļi, kuri zināmā mērā atspoguļo iepriekš šo secinājumu V nodaļas A sadaļas 1. punktā minētās ievada piezīmes. Pirmkārt, aizliegums ierobežot vai kavēt brīvu preču apriti noteikti pastāv saskaņā ar LESD 34. pantu, kurā ir paredzēts ne tikai kvantitatīvu ierobežojumu importam un pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegums, bet arī ir atspoguļots pienākums savstarpēji atzīt citās dalībvalstīs likumīgi saražotas un tirgotas preces³⁷. Otrkārt, iespējams, Direktīva 2007/23 ietver vairākas materiālo tiesību normas par brīvas aprites aizsardzību³⁸. Tomēr Komisija šajā lietā ir pamatojusies vienīgi uz direktīvas 6. panta 1. punktu, savos prasījumos neminot nevienu citu Direktīvas 2007/23 materiālo tiesību normu vai Līguma noteikumus. Treškārt, ņemot vērā īpašo tiesvedības par pienākumu neizpildi kontekstu, Tiesa nevar pārformulēt tajā iesniegtos apsvērumus, neizejot *ultra petita*³⁹, kā tas atsevišķos gadījumos ir iespējams prejudiciāla nolēmuma lietā.

B – Par alternatīvu

55. Ņemot vērā šo secinājumu iepriekšējā sadaļā minētos apsvērumus, es uzskatu, ka šī prasība ir jānoraida. Tomēr gadījumam, ja Tiesa nepiekritīs iepriekš minētajai argumentācijai, šajā nodaļā es īsumā izklāstīšu alternatīvu pieeju, tādējādi izpildot ģenerālvokāta konstitucionālo pienākumu un sniedzot pilnīgu atbalstu Tiesai (LESD 252. pants).

56. Tomēr vispirms ir jāuzsver, ka visiem tālāk minētajiem apsvērumiem nozīme būs tikai tad, ja Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā un 2. panta 2. punktā skaidri formulētais jēdziens “[pirmreizēja] laišana (ES) tirgū” tiks faktiski pārformulēts kā “brīva aprīte”.

36 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 15. jūlijs, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-582/08, EU:C:2010:429, 48. punkts).

37 — Tostarp skat. spriedumu, 2012. gada 18. oktobris, *Elenca* (C-385/10, EU:C:2012:634, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 — Par tādu pašu brīvas aprites klauzulu skat. 1979. gada 5. aprīļa spriedumu *Ratti* (148/78, EU:C:1979:110, 13. punkts), kurā Tiesa atzina, ka brīvas aprites klauzulai nav “neatkarīga vērtība, tā tikai papildina iepriekšminēto pantu materiālās tiesību normas, un tā ir paredzēta, lai nodrošinātu attiecīgo preču brīvu apriti”.

39 — Šajā ziņā skat. ģenerālvokāta D. Ruisa-Harabo Kolomera [*D. RuizJarabo Colomer*] secinājumus lietā Komisija/Itālija (C-326/07, EU:C:2008:611, 33. un 34. punkts).

1) Par 1. *SprengV* 6. panta 4. punktā paredzēto uzrādīšanas procedūru

57. Komisija apgalvo, ka 1. *SprengV* 6. panta 4. punktā paredzētā uzrādīšanas procedūra (kas joprojām tiek piemērota, lai gan ir 2014. gada 11. marta atkāpe, ar kuru ir likvidēts pienākums iekļaut lietošanas pamācībās identifikācijas numuru) pārkāpj direktīvas 6. panta 1. punktu. Šī procedūra tiek piemērota, pirms pirotehniskajiem izstrādājumiem tiek piešķirta piekļuve Vācijas tirgum. Komisija uzskata, ka tā ir papildu finanšu un administratīvais slogs, kas, tā kā nepastāv *de minimis* norma, pārsniedz Direktīvas 2007/23 prasības un tādējādi rada šķērslī tādu pirotehnisko izstrādājumu brīvai aprītei, kuri jau atbilst šīs direktīvas prasībām.

58. Vācijas Federatīvā Republika savai aizstāvībai apgalvo, ka ar uzrādīšanas procedūru direktīvas 6. panta 1. punkta prasības netiek pārkāptas, jo tā ir piemērojama pēc tam, kad pirotehniskie izstrādājumi jau faktiski ir tikuši padarīti pieejami Vācijas tirgū. Tādējādi tā nenozīmē, ka šiem izstrādājumiem tiek veikta dubulta atbilstības novērtējuma procedūra. Pakārtoti Vācija uzskata, ka uzrādīšanas procedūra ir pasākums, lai sagatavotos tirgus uzraudzībai, atvieglojot pirotehnisko izstrādājumu izsekojamību. Turklāt šo procedūru varētu uzskatīt par pasākumu, lai sagatavotos lietotāju uzraudzībai, jo šādi *BAM* var pārbaudīt un grozīt pirotehnisko izstrādājumu lietošanas pamācības, nodrošinot, ka tie tiek izmantoti pareizā un drošā veidā.

59. Manuprāt, ja Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punkts ietvertu “brīvu aprīti”, nevis tikai pirmreizēju “laišanu tirgū”, 1. *SprengV* 6. panta 4. punktā paredzētā uzrādīšanas procedūra būtu brīvas aprītes ierobežojums.

60. 1. *SprengV* 6. panta 4. punktā paredzētā uzrādīšanas procedūra paredz papildu formalitātes tām, kuras ir noteiktas Direktīvā 2007/23, uzliekot pienākumu ražotājiem un importētājiem uzrādīt pirotehniskos izstrādājumus *BAM* pirms to pirmreizējas izmantošanas Vācijas teritorijā. Pabeidzot uzrādīšanas procedūru, pēc samaksas iekasēšanas *BAM* piešķir importētājam/ražotājam identifikācijas numuru. Kā to tiesas sēdē izskaidroja Vācijas Federatīvā Republika, šī pienākuma neizpilde ir pārkāpums un par to var piemērot sankcijas. Komisija apgalvo, ka šī procedūra ir arī piemērojama izstrādājumiem, kuriem jau ir piešķirts CE marķējums un kuri jau tiek tirgoti citās dalībvalstīs.

61. Es piekrišu Vācijas Federatīvajai Republikai, ka uzrādīšanas procedūra neatkārtoto direktīvā paredzēto atbilstības novērtējuma procedūru. Tomēr es nevaru piekrist apgalvojumam, ka attiecīgais valsts tiesiskais regulējums nekavē piekļuvi Vācijas tirgum. Pat ja uzrādīšanas procedūra nav formāls nosacījums pirotehnisko izstrādājumu laišanai tirgū, tā kavē brīvu aprīti. Tā rada formalitātes to pirotehnisko izstrādājumu importam, kuri ir likumīgi saražoti un tiek tirgoti citās dalībvalstīs, un tādējādi var būt šķērslis piekļuvei Vācijas tirgum.

62. Turklāt Vācijas Federatīvās Republikas pakārtoti izvirzītais apsvēruma, ar kuru saskaņā uzrādīšanas procedūra ir tirgus uzraudzības sagatavošanas mehānisms un līdz ar to ietilpst Direktīvas 2007/23 14. pantā, arī nevar tikt apstiprināts.

63. Pirmkārt, 14. panta 4. punkts balstās uz atbilstības pieņemumu. Tādēļ tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz pirotehniskajiem izstrādājumiem, kuriem jau ir piešķirts CE marķējums, ietver tikai pirotehnisko izstrādājumu un to dokumentācijas pārbaudes. To nevar interpretēt kā tādu, saskaņā ar kuru ir atļauts veikt sistemātiskas to visu pirotehnisko izstrādājumu pārbaudes, kuri ienāk dalībvalsts tirgū⁴⁰.

40 — Tirgus uzraudzības definīcijas piemērs ir minēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulā (EK) Nr. 765/2008 ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV 2008, L 218, 30. lpp.), kurā tostarp ir minētas “pietiekami plaša mēroga pienācīgas produktu īpašību dokumentāras pārbaudes, attiecīgos gadījumos – fiziskas un laboratoriskas pārbaudes, [kas izdarītas,] pamatojoties uz piemērotiem paraugiem”.

64. Turklāt tiesas sēdē Vācijas Federatīvā Republika izskaidroja, ka tirgus uzraudzība neietilpst *BAM*, bet gan Vācijas Federālo zemju (*Länder*) un to attiecīgo iestāžu kompetencē. Šis apstāklis arī apstiprina to, cik sarežģīti ir ietvert uzrādīšanas procedūru Direktīvas 2007/23 14. pantā un klasificēt to kā tirgus uzraudzības mehānismu.

65. Otrkārt, saistībā ar Vācijas Federatīvās Republikas izvirzīto apgalvojumu par mērķi spēt izsekot pirotehniskos izstrādājumus, Direktīvas 2007/23 18. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie īstenošanas pasākumi saistībā ar “izsekojamības sistēmas izveidi”⁴¹ faktiski tika pieņemti tikai ar Direktīvu 2014/58/ES⁴². Tādējādi tie nebija spēkā Komisijas argumentētajā atzinumā noteiktā laikposma beigās. Tomēr, lai gan bija kavēšanās šādu īstenošanas pasākumu pieņemšanā, nemainīgs ir apstāklis, ka direktīva paredz pieņemt reģistrācijas sistēmu, kas darbojas visā Savienībā. Nevar uzskatīt, ka ar direktīvas 18. panta 2. punkta a) apakšpunktu dalībvalstīm tiek piešķirtas pilnvaras pirms īstenošanas pasākumu pieņemšanas izveidot savu valsts reģistrācijas sistēmu, kas piemērojama izstrādājumiem, kuriem atbilstības novērtējuma procedūra jau ir veikta.

66. Mani nepārliecina Vācijas Federatīvās Republikas izvirzītie apgalvojumi, saskaņā ar kuriem uzrādīšanas procedūra ir pasākums, lai sagatavotu lietotāju uzraudzības sistēmu atbilstoši izņēmuma gadījumam, kas ir paredzēts Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punktā.

67. Pirmkārt, Vācijas Federatīvā Republika pati atzīst, ka ar attiecīgo valsts tiesību normu netiek nedz ierobežota, nedz aizliegta turēšana īpašumā, lietošana un/vai pārdošana.

68. Otrkārt, Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punktā paredzētais izņēmuma gadījums ir piemērojams tikai konkrētu klašu pirotehniskajiem izstrādājumiem. Neuzsākot diskusiju par piemērotu 1. *SprengV* 6. panta 4. punkta valsts juridisko pamatu⁴³, ir pietiek konstatēt, ka attiecīgā valsts tiesību norma ir formulēta vispārīgi, nenodalot dažādu klašu pirotehniskos izstrādājumus⁴⁴. Minētais pats par sevi jau ir problemātisks aspekts no Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punkta skaidrā formulējuma viedokļa.

69. Protams, nesēn Tiesa ir nospriedusi⁴⁵, ka valsts tiesiskais regulējums, kurā ķīmisko vielu importētājam tiek noteikts pienākums šos produktus reģistrēt valsts kompetentajā iestādē, lai gan šim importētājam saskaņā ar *REACH* regulu⁴⁶ tos pašus produktus jau ir pienākums reģistrēt Eiropas Ķīmikāliju aģentūrā, ievērojot konkrētus nosacījumus, nav pretrunā šai regulai. Tomēr, manuprāt, šī sprieduma pamatā esošā argumentācija nevar tikt attiecināta uz Direktīvas 2007/23 kontekstu. Pirmkārt, abiem šiem Savienības tiesību aktiem ir dažādi mērķi un dažāda uzbūve. Otrkārt un vēl jo svarīgāk, Tiesas argumentācija šajā spriedumā galvenokārt balstījās uz *REACH* regulas 128. panta

41 — Saskaņā ar šo tiesību normu, sistēma ietvertu “reģistrācijas numuru un ES līmeņa reģistru, lai identificētu pirotehnisko izstrādājumu veidus un to ražotāju”.

42 — Komisijas 2014. gada 16. aprīļa Īstenošanas Direktīva, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/23/EK izveido pirotehnisko izstrādājumu izsekojamības sistēmu (OV 2014, L 115, 28. lpp.). Izsekojamības sistēma ir paredzēta arī Direktīvas 2013/29 9. pantā.

43 — Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka attiecīgās tiesību normas juridiskais pamats ir *SprengG* 6. panta 1. punkta 2. apakšpunkta d) punkts, saskaņā ar kuru kompetentās iestādes var pieņemt identifikācijas numuru piešķiršanas procedūru, lai reģistrētu un atļautu pārdošanu un izmantošanu saskaņā ar Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punktu. Savukārt Komisija par uzrādīšanas procedūras juridisko pamatu ir izvirzījusi *SprengG* 6. panta 1. punkta 3. apakšpunkta d) punktu, saskaņā ar kuru kompetentajā iestādēm ir jānodrošina, ka “saskaņā ar 1. panta 1. punktu tiek uzrādītas iegādātas vai importētas sprādzienbīstamas vielas un ka tiek pievienoti konkrēti dokumenti”.

44 — Šajā ziņā diferenciācija ir noteikta tikai *SprengV* 6. panta 4. punkta sestajā teikumā, kurā ir paredzēts izņēmums no šīs pašas tiesību normas ceturtajā teikumā paredzētā pienākuma iekļaut identifikācijas numuru lietošanas pamācībā.

45 — Skat. spriedumu, 2016. gada 17. marts, *Canadian Oil Company Sweden un Rantén* (C-472/14, EU:C:2016:171, 41. punkts).

46 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK, (OV 2006, L 396, 1. lpp., un labojums – OV 2007, L 136, 3. lpp.) ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2009. gada 22. jūnija Regulu (ES) Nr. 555/2009 (OV 2009, L 164, 7. lpp.).

2. punktu, saskaņā ar kuru atsevišķi “laišanas tirgū” gadījumi ir palikuši nesaskaņoti⁴⁷. Šīs lietas apstākļos 6. panta 2. punkts neļauj pieņemt, ka atsevišķi “laišanas tirgū” gadījumi nebūtu saskaņoti Direktīvā 2007/23. Saskaņā ar 6. panta 2. punktu dalībvalstis noteiktu klašu pirotehnisko izstrādājumu izmantošanu, turēšanu īpašumā vai pārdošanu var ierobežot tikai īpašu iemeslu dēļ.

2) Par *BAM* pilnvarām pārbaudīt un grozīt lietošanas pamācības (1. *SprengV* 6. panta 4. punkta piektais teikums)

70. Komisija apgalvo, ka ar 1. *SprengV* 6. panta 4. punkta piekto teikumu *BAM* piešķirtās pilnvaras, ar kurām saskaņā šī iestāde var papildināt un grozīt pirotehnisko izstrādājumu lietošanas pamācības, tiek izmantotas, neņemot vērā to, ka šiem izstrādājumiem jau ir veikta atbilstības novērtējuma procedūra. Tādēļ šis tiesiskais regulējums ir pretrunā Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktam. Komisija atzīst, ka atbilstoši Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punkta noteikumiem dalībvalstīm tiek paredzētas svarīgas pilnvaras attiecībā uz noteiktu klašu pirotehnisko izstrādājumu turēšanu īpašumā, izmantošanu un/vai pārdošanu. Tomēr tiesības grozīt lietošanas pamācības nav pasākums, ar kuru tiek aizliegts vai ierobežots turēt īpašumā, izmantot un/vai pārdot pirotehniskos izstrādājumus. Turklāt pirotehnisko izstrādājumu ar CE marķējumu atbilstības pieņēmums attiecas uz to lietošanas pamācībām.

71. Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka Direktīvā 2007/23, jo īpaši tās I pielikuma 3. sadaļas h) apakšpunktā, nav ietverts pilnīgs lietošanas pamācību novērtējums. Tā apgalvo, ka Direktīvā 2007/23 paredzētā atbilstības novērtējuma procedūra nevar ietvert lietošanas pamācību valodas pārbaudi, jo šajā novērtējuma posmā nevar paredzēt, kurā dalībvalstī šie pirotehniskie izstrādājumi tiks pārdoti un tirgoti. Turklāt dalībvalstis var grozīt vecuma ierobežojumu un minimālo drošības attālumu. Tādēļ iestādēm, kurās ražojumi ir jāuzrāda saskaņā ar direktīvu, acimredzami būs ļoti sarežģīti veikt šo prasību ievērošanas pienācīgu pārbaudi. Pakārtoti Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka *BAM* pilnvaras attiecas uz tirgus uzraudzību vai lietotāju aizsardzību atbilstoši Direktīvas 2007/23 14. pantam un 6. panta 2. punktam.

72. Mani nepārlicina Vācijas Federatīvās Republikas izvirzītie apgalvojumi.

73. Pirmkārt, kā to Komisija ir pareizi norādījusi, būtiskas drošības prasības, kuras ir jāievēro ražotājam (un attiecīgajā gadījumā importētājam), ir paredzētas Direktīvas 2007/23 I pielikumā. Ja pirotehniskais izstrādājums atbilst šīm prasībām, saskaņā ar 6. panta 1. punktu dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē tā lašanu tirgū (ar to saprotot pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti starp dalībvalstīm).

74. Direktīvas 2007/23 I pielikuma 3. sadaļas h) punktā ir paredzēta informācija un īpašības, kas pilnvarotajām iestādēm ir jāņem vērā vai jāpārbauda, tostarp “piemērotas instrukcijas un, ja nepieciešams, marķējums attiecībā uz drošu apiešanos, glabāšanu, izmantošanu (ieskaitot drošības attālumus) un iznīcināšanu saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā(-ās)”.

75. Līdz ar to Vācijas Federatīvā Republika nevar apgalvot, ka attiecīgā valsts tiesību norma šajā lietā ir paredzēta, lai nodrošinātu to, ka lietošanas pamācības ir pareizi formulētas vācu valodā un ka Vācijas noteiktie konkrētie drošības attālumi tiek pienācīgi atspoguļoti. Direktīvas 2007/23 I pielikuma 3. sadaļas h) punktā ir atsauce tieši uz piemērotām instrukcijām un, ja nepieciešams, marķējumu

47 — Saskaņā ar *REACH* regulas 128. panta 2. punktu dalībvalstīm netiek liegts darba ņēmēju, cilvēku veselības un apkārtējās vides aizsardzībai piemērot vai izstrādāt savus noteikumus, kuri ir spēkā gadījumos, ja šī regula nesaskaņo prasības par ražošanu, lašanu tirgū vai lietošanu. Skat. spriedumu, 2016. gada 17. marts, *Canadian Oil Company Sweden un Rantén* (C-472/14, EU:C:2016:171, 26. un 27. punkts).

attiecībā uz drošu apiešanos, glabāšanu, izmantošanu, tostarp drošības attālumiem saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā kā vienu no būtiskām drošības prasībām. Tādā pašā veidā, pretēji Vācijas Federatīvās Republikas apgalvotajam, Direktīvas 2007/23 I pielikumā paredzētās svarīgās drošības prasības attiecas arī uz aizdedzes ierīcēm⁴⁸.

76. Otrkārt, apstākļi, ka saskaņā ar Direktīvas 2007/23 7. panta 2. punktu dalībvalstis var paaugstināt 7. panta 1. punktā paredzētos vecuma ierobežojumus, nav pamats izdarīt atšķirīgu secinājumu. Saskaņā ar šīs direktīvas 12. panta 2. punktu pirotehnisko izstrādājumu marķējumā iekļauj tostarp 7. panta 1. un 2. punktā noteiktos minimālos vecuma ierobežojumus izmantošanai. Turklāt, kā Komisija to apgalvoja, ir pieņemts saskaņots Eiropas standarts par minimālām marķēšanas prasībām⁴⁹.

77. Runājot par Vācijas Federatīvās Republikas pakārtoti izvirzītajiem apgalvojumiem, iepriekš izklāstītie iemesli par uzrādīšanas procedūru⁵⁰ ir pilnībā piemērojami BAM tiesībām papildināt un grozīt lietošanas pamācības. Pēdējā no šīm tiesībām ir nesaraucjami saistīta ar uzrādīšanas procedūru, kas pati par sevi nav nedz pasākums lietotāju aizsardzībai, uz kuru attiecas direktīvas 6. panta 2. punkts, nedz pasākums, lai sagatavotos tirgus uzraudzībai, uz kuru var attiekties šīs direktīvas 14. pants.

78. Visbeidzot, ir jāpiemin, ka dalībvalstis nevar vienpusēji veikt labošanas pasākumus, lai novērstu iespējamus trūkumus, citai dalībvalstij piemērojot Savienības tiesības. Tām ir jārikojas to procedūru ietvaros un ar tiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, kas ir paredzēti Līgumā⁵¹.

79. No otras puses, direktīvas sistēma un izstrādājumu ar CE marķējumu atbilstības pieņēmums neliedz dalībvalstīm rīkoties, ja pastāv risks⁵². Gluži pretēji: Direktīvā 2007/23 ir paredzēti noteikumi, lai panāktu pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti iekšējā tirgū, *vienlaicīgi* nodrošinot augstu cilvēku veselības aizsardzības un sabiedrības drošības līmeni, kā arī patērētāju aizsardzību un drošību. Paturot prātā šos mērķus, Direktīvas 2007/23 14. pantā ir paredzēti nosacījumi, atbilstoši kuriem dalībvalstis var veikt tirgus uzraudzību. Jo īpaši atbilstoši 14. panta 6. punktam dalībvalstis var veikt attiecīgus pasākumus, lai izņemtu ražojumus ar CE marķējumu no tirgus, ja tie varētu apdraudēt cilvēku veselību un drošību.

80. Turklāt tirgus uzraudzības ziņā dalībvalstis var kontrolēt pirotehnisko izstrādājumu izplatītājiem uzlikto pienākumu izpildi. Saskaņā ar Direktīvas 2007/23 4. panta 3. punktu izplatītāji pārbauda, ka uz attiecīgā pirotehniskā izstrādājuma ir vajadzīgais(-ie) atbilstības marķējums(-i) un ka tam pievienoti vajadzīgie dokumenti⁵³. Turklāt šīs direktīvas 20. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis pieņem noteikumus par sodiem, kas piemērojami par to valsts tiesību aktu noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti direktīvas īstenošanai. Visbeidzot Regulā (ES) Nr. 1025/2012⁵⁴ ir paredzēta procedūra iebildumu izvirzīšanai pret pieņemtajiem saskaņotajiem standartiem, ja dalībvalstis uzskata, ka šie standarti neatbilst visiem direktīvas mērķiem.

48 — Direktīvas 2007/23 I pielikuma 5. sadaļas C punkta 1.–7. apakšpunkts. Uz aizdedzes ierīcēm attiecas arī Eiropas standarts EN 15947. Skat. arī šī pielikuma 3. sadaļas j) punktu, kurā ir atsauce uz “visu nepieciešamo ierīču un aksesuāru specifikāciju un lietošanas instrukcijas pirotehniskā izstrādājuma drošu funkcionēšanu”.

49 — EN 15947, publicēts OV 2013, C 136, 7. lpp. Skat. arī Direktīvas 2007/23 8. panta 3. punktu.

50 — Skat. šo secinājumu 61.–63. un 65.–67. punktu.

51 — Spriedums, 2005. gada 20. oktobris, Komisija/Zviedrija (C-111/03, EU:C:2005:619, 66. punkts).

52 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2007. gada 17. aprīlis, *AGM-COS.MET* (C-470/03, EU:C:2007:213, 62. punkts).

53 — Pēc analogijas skat. spriedumu, 2005. gada 8. septembris, *Yonemoto* (C-40/04, EU:C:2005:213, 51. punkts). Skat. arī citā kontekstā spriedumu, 2006. gada 23. novembris, *Lidl Italia* (C-315/05, EU:C:2006:736, 43. un nākamie punkti).

54 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regula (ES) Nr. 1025/2012 par Eiropas standartizāciju (OV 2012, L 316, 12.–33. lpp.). Ar šo regulu tika atcelts Direktīvas 2007/23 8. panta 4. punkts.

81. Tādējādi nav strīda par to, ka sarežģītajā pirotehnisko izstrādājumu jomā dalībvalstis ir tiesīgas pārraudzīt un pārbaudīt, kā tas tieši ir arī paredzēts pašā Direktīvā 2007/23. Līdz ar to jautājums nav par to, *vai* pārbaudīt, bet gan – *kā* to darīt. Šajā kontekstā *ex ante* vispārēji uzrādīšanas regulējumi, kuri ir piemērojami visiem ražojumiem, pat tiem, kurus jau ir apstiprinājušas un pārbaudījušas citas dalībvalsts iestādes, visdrīzāk nebūs saderīgi ar brīvas aprites un savstarpējas atzišanas sistēmu.

VI – Par tiesāšanās izdevumiem

82. Es ierosinu prasību noraidīt. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktu Komisijai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VII – Secinājumi

83. Tādēļ ierosinu Tiesai nolemt šādi:

- 1) prasību noraidīt;
- 2) piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.